

Մ Ա Յ Ա Գ Ո Յ Ժ

Վիսննայի Մխիթարեան Միաբանութիւնս անցեալ տարւոյ ի մարն խոնարհող ամսոյն, կորսնցուց՝ մահուամբ, իւր անդամներէն երկուքը, ԳԳԵՂ. Հ. Եղիշէ Թագակիր Աքբայ Գաֆթանեանս եւ Հ. Ռաֆայէլ Վ. Պարոնը, որոնք՝ թէեւ լուի մշիկ, բայց սարեցան անխոնջ եւ քազմարդիւն կեանք մը թէ առաքելական եւ թէ գրական ասպարէզներու վրայ:

† ԳԵՐՑ. Գ. ԵՂԻՇԷ Թ. Ա. ԳԱՖԹԱՆԵԱՆ

Նոր Տարւոյ սեամբին առջեւ՝ Հ. Ե. Գաֆթանեանս առանց զգալի հիւանդութեան, առանց նշան մը իսկ ցոյց տալու ողջ առողջ կը մոնէր իւր մահիճը՝ միայն յաւիտեանականութեան մէջ քանալու համար այլեւս աչքերը . . .

Այսպիսի անակնկալի մ'առջեւ անմխիթար են իւր եղբայրակիցները, անմխիթար են իւր ազգականները, ծանօթներն ու քարեկամները, բայց անմխիթար է նաեւ՝ հոգեւորապէս եւ նիւթապէս իրմէ քարերարեալներու քազմութիւնը:

Մխիթարեան Միաբանութիւնս կը կորսնցնէ 85ամեայ Հ. Եղիշէով՝ իւր ամէնէն երիցագոյն անդամը. կը պակսի իրմով՝ Միաբանութեանս երկրորդ Աքբահայր՝ Արիստակէս Ագարեանի, ձեռնասուն ու ձեռնադրած որդիներէն — վերջինը: Հին ժամանակներու եւ հին յիշատակներու աւանդապահներէն վերջնոյն անհետանալը ցաւով կը տեսնեն իւր հարազատները: Կը զգան անոր կորուստը ծեր ու երիտասարդ անդամներ Միաբանութեանս, որովհետեւ Հ. Ե. Գաֆթանեանմ զարմանալի առուգութեամբ մը՝ սպեղակափառ այեացը տակ կը կրէր միշտ երիտասարդ սիրտ մը: Մահմանուած էր՝ կարծես, երբեք չկորսնցնել իւր ժիրաժիր դիւրաշարժութիւնն եւ երիտասարդ աշխոյժը: Ութսունուհինգամեայ, եւ սակայն կը խօսէր իւր վիճակին ու գործերուն վրայ իբր երեսնամեայ մը, եւ այս՝ մինչեւ իսկ մահուան երեկոն: Նախանձելի ծերութիւն, նախանձելի մահ, որ գտաւ զինքն իբր “մշտնադուգ”, երիտասարդ մը՝ հաւատարիմ՝ իւր կոչման պարտուց եւ հաւատարիմ՝ իւր ազգասիրական ուղիղ սկզբանց: — —

Բայց այսօր մեր զրիշը յառաջ չ'երթար՝ յիշելու այս թագակիր հանգուցելոյն կեանքը: Ըրած ենք զայն՝ իւր քահանայական 50ամեայ յոբելեանին առթիւ 1903ին (տ. Հանդ. Ամս. 1903, էջ 129—133): Պիտի կրկնուէին քանի մ'ամսէն այն համակրութիւնները, զորս արժանապէս գտաւ ԳԵՂ. Հանգուցեալն իւր յոբելեանին առթիւ՝ նաեւ առաջիկայ Մայիսին, որուն ակնդէտ կը պատրաստուէր, տօնելու իւր 60ամեայ յոբելեանն եւ “մէյ մյն ալ քարեկամներն ու որդիքն իւր քով ժողովուած տեսնելու”, Բայց այլազգ կարգադրեց Բարձրեալը . . . “Ժողովուցեան իւր քով, իւր համակրեսները իրենց վերջին յարգանքը մատուցանելու՝ դէպի “Հանդուտեան վայրն, առաջնորդելով զինքը: —

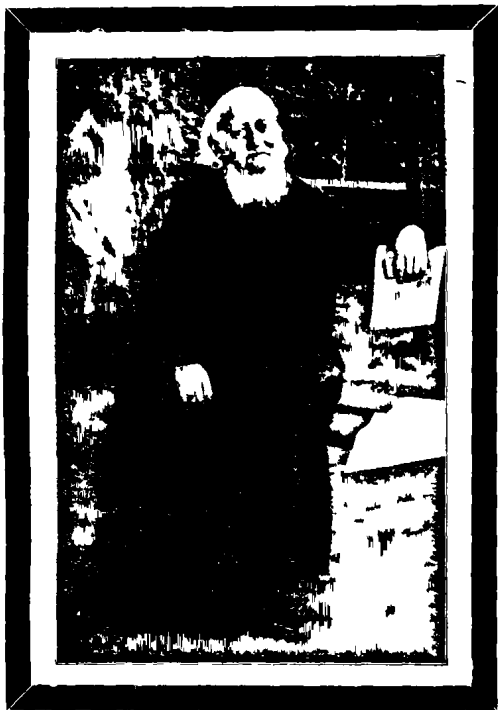
Հանգուցելոյն յուղարկաւորութեան նկարագրութիւնները կը հաստատեն մեր խօսքը: Իրեն ցոյց տրուած վերջին յարգանաց մէջ՝ անհնարին է չյուզուիլ կարդալով ԳԵՂ. Ե. Վ. Փափագեանի, Էնթերճեան էֆ.ի, Դր. Վ. Թորգոմեանի, Գէորգ էֆ. Զըրլանկըճեանի եւ Պր. Թէոդիկի խօսքերը: Տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ ստիպուած ենք “Հանդէսի, յաջորդ թուին յետաձգել այս դամբանականները, յայտնելով այժմ

մէն մեր խորին շնորհակալութեան հաստատիքը՝ ամէն սգակիր քարեկամներու, թէ Գեր. եկեղեցականաց եւ թէ աշխարհականաց, որոնք յանձին մեր Պատուական Եղբայրակցին մատուցին իրենց յարգանքը Հանգուցելոյն Միաբանութեան, քայց անուղակի նաեւ «Համդէսի», Խմբագրութեան, որ կը կորսնցնէ՝ իւր լուսկեաց քայց անդու գործողներէն մին, կը կորսնցնէ իւր քաջալերիչ իմաստարկուններէն մին

Գերբ. Հանգուցեալն ի լոյս միայն ծանշողներուն կը ներկայացնենք իւր լուսանկարը, որ պերճաւոր պիտի վկայէ, թէ ինչ քանով էր միշտ գրաւուած այս ծերունին: Երբ եկեղեցւոյ սեամբը կը թողուր, կ'իյնար միտքը գրականութիւնը, եւ ա՛յն իւր գուրգուրանաց առարկան՝ Համդէս Ամսօրնայն., ձեռքը բռնած ուղեց՝ կարծես, վերջին անգամ՝ ներկայանալ նաեւ «Համդէսի», մէջ: —

Եթէ Վիեննական Միւլթալերան Միաբանութեան

հոգւոյն «Համգիտ եւ Ողորմութիւն», իսկ երկրաւոր աճիւնն ու ոսկերքը թող «Կնքեալ պահեստին . . . մինչեւ ի գալուստն Զրիստոսի»:



Գ ԵՐԵ. Հ. ԵԶԻՇԷ. Թ. Ա. ԳԱՓՓԱՆԵԱՆ

տարեգրոց մէջ անմոռանալի պիտի գրուի Գեր. Հ. Ե. Գաֆթանեանի անունը, սակայն «Համդէս Ամսօրնայն», ժամանակագրութեան մէջ թէ հինքէն եւ թէ նորքէն մշտապա պիտի յիշատակուի՝ հայ գրականութեան եւ հայ նազրութեան անխնջ սիրահար հաւաքիչ այս «մշտապա ծերունին»: Էեռաւոր եւ մերձաւոր քարեկամաց հետ կը մտղմնէր Գերբ. Հանգուցեալն

† Գ. ՌԱՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅ

Վաթսունուհինգամեայ արդիւնաւէտ կեանքէն ի հանգիստ յաւիտեանական փոխեցաւ «Համդէս Ամսօրնայ», ուսումնաթերթիս պատասխանատու խմբագիրը՝ Հ. Ռաֆայէլ Վ. Պարոն՝ 1912 Նոյեմբեր 29ին:

Թերեւս հայ հասարակութեան միայն անուամբ ծանօթ էր մեծարգոյ Հանգուցեալը. քայց գրուած էր սեպհական համեստ դիրք մը աւստրիական արդի քա-